

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–жовтні 2017 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 жовтня 2017р. становила 1023,3 тис. осіб. Упродовж січня–вересня 2017р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 10141 особу.

Порівняно із січнем–вереснем 2016р. обсяг природного скорочення збільшився на 571 особу.

Упродовж січня–вересня 2017р. народилося 5715 малюків. Кількість померлих склала 14121 особу.

РИНОК ПРАЦІ

За даними державної служби зайнятості, **кількість зареєстрованих безробітних** на кінець жовтня 2017р. становила 9,5 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 78,5%.

Більше половини (59,9%) загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області на кінець жовтня 2017р. становив 1,5% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (1,6%) порівняно з жителями міських поселень (1,5%).

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж жовтня 2017р., становила 8,5 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття складав 2080 грн, що дорівнює 65% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3200 грн).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, упродовж жовтня 2017р. зменшилася на 13,2% й на кінець місяця становила 1,3 тис.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу на кінець жовтня 2017р. спостерігався на робітників з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин (20,8% від загальної кількості заявлених вакансій) та кваліфікованих робітників з інструментом (17,3%), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (2,2%), технічних службовців (3,5%).

Навантаження зареєстрованих безробітних зменшилося й на кінець жовтня 2017р, становило 7 осіб на одне вільне робоче місце (вакантну посаду).

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–вересні 2017р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–вереснем 2016р. зросла на 40,5% й становила 5462 грн.

Серед більш оплачуваних були працівники, зайняті в добувній промисловості й розробленні кар'єрів, у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, у виготовленні виробів із деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності, у державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні, у фінансовій та страховій діяльності, у складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту, де нарахування в 1,7–1,2 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств поштової та кур'єрської діяльності, виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин та устаткування був значно нижчим і не перевищував 61% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–вересні 2017р. порівняно з відповідним періодом 2016р. становив 121,6%.

Загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** впродовж січня–вересня 2017р. збільшилася на 838,7 тис.грн (на 6,1%) та на 1 жовтня 2017р. становила 14,5 млн.грн. Сума боргу складає 1,3% від фонду оплати праці, нарахованого за вересень 2017р.

Борги працівникам економічно активних підприємств становили 8,1 млн.грн. Їхні розміри збільшилися впродовж січня–вересня 2017р. на 570,3 тис.грн (на 7,6%). Найбільша заборгованість серед економічно активних підприємств спостерігалася в промисловості – 3,9 млн.грн (48,2% загальної суми).

Кількість працівників економічно активних підприємств, які вчасно не отримали заробітну плату, збільшилася впродовж січня–вересня 2017р. на 10,2% й на 1 жовтня 2017р. становила 1,4 тис. осіб (0,8% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області). Більшість із них була в промисловості (40,7%) й охороні здоров'я (29%).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 5674 грн, що на 2,1% менше від середньої заробітної плати, нарахованої за вересень 2017р.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

У січні–вересні 2017р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** призначено 310 тис. домогосподарств, з них у міських поселеннях – 210,5 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 99,5 тис. домогосподарств.

Загальна сума призначених субсидій становила 132 млн.грн (у міських поселеннях – 97,2 млн.грн, у сільській місцевості – 34,8 млн.грн).

Середній розмір допомоги, призначеної одному домогосподарству у вересні, становив 109 грн.

Крім того, 40,6 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на відшкодування витрат для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** (у міських поселеннях – 7,1 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 33,5 тис. домогосподарств). Середній розмір субсидії цього виду, призначеної у вересні, становив 2724,8 грн на одне домогосподарство.

У січні–вересні 2017р. **населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги** 942,4 млн.грн (75,1% нарахованих сум).

ПРАВОПОРУШЕННЯ

За повідомленням прокуратури, у січні–жовтні 2017р. обліковано 13455 кримінальних правопорушень. Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 37,4% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 61,2% становили злочини проти власності, 11,5% – проти життя та здоров'я особи, 5,2% – у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 4,5% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,8% – проти безпеки руху й експлуатації транспорту, 2,8% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування й об'єднань громадян і злочини проти журналістів, 2,1% – злочини у сфері господарської діяльності, по 1,5% – проти правосуддя, проти громадської безпеки та проти громадського порядку й моральності, 1,4% – проти встановленого порядку несення військової служби, 1,2% – проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 1% – проти довілля.

Протягом січня–жовтня 2017р. обліковано очевидних умисних убивств та замахів на вбивство – 36, умисних тяжких тілесних ушкоджень – 56, зґвалтувань (та замахів) – 4. Кількість випадків крадіжок становила 7021, шахрайства – 552, грабежів – 216, хабарництва – 38, розбоїв – 32.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 13 осіб, які скоїли злочини в складі 5 організованих груп; закінчено 5 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–жовтні 2017р. становила 7693 особи, із числа яких 2963 – жінки, 568 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 84 – неповнолітні у віці 14–17 років та 58 – діти у віці до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (65,8%) – від крадіжок та грабежів, серед них 38% – жінки. У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 284 особи.

Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 136 осіб, із числа яких 44,9% загинуло внаслідок дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних зі злочинами; 22,8% – умисно вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2314, із них жінок – 307 (13,3%), неповнолітніх у віці 14–17 років та дітей до 14 років – 48 (2,1%). У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 25,6% раніше вже ставали на злочинний шлях (з них 75,2% мали незняту або непогашену судимість), 15,2% знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, 6% вчинили злочин у групі. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 61,1%, безробітних – 9,7%.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–жовтні 2017р. в області становив 112,1%, в Україні – 111,5%.

Продукти харчування та безалкогольні напої в цілому зросли в ціні на 15,2%. Найбільше (на 74,8% та 42,9% відповідно) подорожчали сало та пшоно, на 21,5–29,9% – сметана, хліб, рис, фрукти, м'ясо та м'ясопродукти; на 7,5–16,3% – макаронні вироби, борошно пшеничне, крупи ячні та манні, пластівці вівсяні, овочі, кисломолочна продукція, масло, молоко та сири. Водночас крупи гречані знизилися в ціні на 20,2%.

Тютюнові вироби зросли в ціні на 35,2%, алкогольні напої – на 9,6%.

Тарифи на утримання будинків та прибудинкових територій підвищилися на 29,3%, електроенергію – на 28,1%, каналізацію – на 14,6%, холодну воду – на 10,5%, гарячу воду – на 7,1%, природний газ – на 1,2%.

Поштові послуги подорожчали на 66,8%, мобільний зв'язок – на 12,1%, місцевий телефонний зв'язок – на 6,8%.

Послуги у сфері освіти стали дорожчими на 18,9%, охорони здоров'я – на 5,6%.

Ціни у сфері транспорту підвищилися на 13,3% головним чином через подорожчання транспортних послуг на 17,4%, палива та мастил – на 14,1%.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

За підсумками січня–жовтня 2017р. порівняно з відповідним періодом минулого року індекс промислової продукції становив 96,5%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** обсяги промислового виробництва склали 93,9%, у **переробній промисловості** – 97%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції порівняно із січнем–жовтнем 2016р. зменшився на 9,7%. Спостерігалось зменшення випуску ковбасних виробів – на 3,7%, свіжого чи охолодженого м'яса свиней – на 4,3%, вершкового масла – на 7,1%, борошна – на 9,5%, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 13,8%, рідкого обробленого молока – на 18,5%, йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків – на 34%, соняшникової нерафінованої олії – на 52,9%. Водночас зросло виробництво сирів сичужних та плавлених (на 29,2%), свіжого чи охолодженого м'яса великої рогатої худоби (на 24,9%), оселедців солоних (на 7%), напоїв безалкогольних (на 3,9%), круп (на 2,7%).

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів порівняно із січнем–жовтнем 2016р. випуск промислової продукції зріс на 5,1%. Більше вироблено взуття, білизни та речей постільних, менше – вовняних тканин.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності індекс промислової продукції склав 105,7%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 168,1%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 106,2%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 115,2%, у машинобудуванні – 121,7%.

Серед окремих видів продукції більше вироблено деревини, уздовж розпиляної чи розколотої, інструментів ручних, тракторів, пожежних машин, автобусів; менше – шпалер, вогнегасників, верстатів для оброблення деревини.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** в січні–жовтні 2017р. порівняно з відповідним періодом минулого року промислове виробництво склало 96,7%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–жовтні 2017р. індекс сільськогосподарської продукції, за розрахунками, становив 104% до січня–жовтня 2016р. У сільськогосподарських підприємствах він був 103,3%, а в господарствах населення – 105,4%.

Індекс продукції рослинництва за січень–жовтень 2017р. порівняно з відповідним періодом 2016р. становив 105,6%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 103,7%, господарствах населення – 110,1%.

Станом на 1 листопада п.р. господарствами всіх категорій **зернові та зернобобові культури** скошені та обмолочені на площі 438,5 тис.га, що на 0,3% менше, ніж на початок листопада 2016р. Збирання проведено на 62,8% площ, посіяних під урожай п.р. (торік – 67,3% таких площ). Із зібраної площі одержано 2256,1 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 3,7% більше минулорічного обсягу, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 2076,7 тис.т (на 3,8% більше), господарствами населення – 179,4 тис.т (на 3,2% більше).

Середня врожайність зернових культур становила 51,4 ц з 1 га (рік тому – 49,5 ц), у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 53,7 ц (51,7 ц), у господарствах населення – 34,6 ц (33,2 ц).

Станом на 1 листопада п.р. всіма категоріями господарств зібрано 168,8 тис.т **овочів відкритого ґрунту** (92,8% до відповідної дати минулого року) та 18,7 тис.т **плодів та ягід** (129,2%). **Картоплі** накопано 1437,9 тис.т (121,4%).

Індекс продукції тваринництва за січень–жовтень 2017р. до січня–жовтня 2016р. становив 98,8%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 100,8%, господарствах населення – 97,3%.

За розрахунками, на 1 листопада 2017р. **загальна кількість** великої рогатої худоби налічувала 204,3 тис. голів (на 4,5% менше 1 листопада 2016р.), у т.ч. корів – 111,6 тис. (на 2,4% менше); свиней – 166,9 тис. (на 13,6% менше), овець і кіз – 43,7 тис. (на 1,1% менше), птиці всіх видів – 4228,3 тис. голів (на 4,6% більше).

У господарствах населення утримувалося 44,9% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 59,1%; свиней – 44,6%, овець та кіз – 93,6% та 94,6% птиці всіх видів.

Господарствами всіх категорій у січні–жовтні 2017р. реалізовані на забій 48 тис.т **худоби та птиці** (у живій масі), що на 3% менше, ніж у січні–жовтні 2016р., вироблені 468 тис.т **молока** (на 0,4% менше) та 253 млн.шт **яєць** (на 4,8% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 51,3%, молока – 57%, яєць – 85,3%.

На 1 листопада 2017р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання та переробку зернових культур, **були в наявності** 1193,5 тис.т зерна (на 2,1% менше проти 1 листопада 2016р.), у т.ч. 266,8 тис.т пшениці, 743,4 тис.т кукурудзи, 62,8 тис.т ячменю, 54,2 тис.т жита. Насіння соняшнику зберігалось 182,6 тис.т (на 34,2% менше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–жовтні 2017р. підприємства області виконали будівельні роботи на суму 617,7 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–жовтні 2017р. становив 123,9% проти січня–жовтня 2016р. Будівництво будівель збільшилося на 11,4%, у т.ч. нежитлових будівель – на 22,2%, а житлових будівель зменшилося на 0,8%. Будівництво інженерних споруд зросло в 1,7 раза.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 66,2% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 21,3% та 12,5% відповідно.

У січні–вересні 2017р. за рахунок будівництва нових житлових будинків та розширення існуючого житлового фонду в області прийнято в експлуатацію 246 житлових будівель загальною площею 95,6 тис.м². Обсяг прийнятого в експлуатацію житла порівняно із січнем–вереснем 2016р. збільшився на 49,6%.

У міських поселеннях побудовано 80,9 тис.м², що на 62,1% більше рівня січня–вересня 2016р., у сільській місцевості – 14,7 тис.м² (більше на 4,8%).

Частка прийнятого житла в м.Чернігові склала 63,8%, Чернігівському районі – 10%, м.Ніжині – 4,6%.

В області введено 1135 квартир, середній розмір яких складає 80,3 м², з них у міських поселеннях – 1041 (75 м²), у сільській місцевості – 94 (138,7 м²).

У січні–вересні 2017р. прийнято в експлуатацію дачні і садові будинки загальною площею 2,1 тис.м², дошкільні навчальні заклади на 39 місць.

Також в області прийнято в експлуатацію готелі на 84 місця, магазини торговою площею 4346 м², криті ринки, павільйони торговою площею 1501 м², станції технічного обслуговування легкових автомобілів на 94,3 тис. обслуговуючих місць, автомобільні заправні станції на 36,5 тис. обслуговуючих місць, їдальні, кафе, закусочні на 233 посадочні місця, будівлі підприємств з виробництва плодоовочевої продукції та хлібобулочних виробів на 5564 т та 746 т відповідно, склади загальнотоварні оптові 5,94 тис.м², місцеві трубопроводи для транспортування газу протяжністю 6,6 км, місцеві водопровідні мережі – 7 км, електросилові мережі – 13,67 км, теплові мережі потужністю 5,62 Гкал/год, нафтову свердловину.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–вересні 2017р. підприємства та організації області за рахунок усіх джерел фінансування освоїли 4214,4 млн.грн капітальних інвестицій, що в порівнянних цінах на 35,9% більше обсягу капітальних інвестицій у січні–вересні 2016р.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (98% загального обсягу) спрямовано в матеріальні активи.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 78,4% інвестицій. Кредити банків та інші позики становили 7,8%, кошти населення на будівництво житла – 4,4%. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 9% капітальних інвестицій.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності в січні–вересні 2017р. переважало сільське, лісове та рибне господарство – 55,1% загального обсягу, на промисловість припадало 21,5%, на будівництво – 8,7%.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності склала 2,4%, підприємствами оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 2,2%.

Капітальні інвестиції в житлове будівництво становили 339,5 млн.грн (8,1% від загального обсягу), що склало 108,2% рівня січня–вересня 2016р.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У січні–вересні 2017р. експорт **товарів** становив 414,2 млн.дол. США, імпорт – 333,5 млн.дол. США. Порівняно із січнем–вереснем 2016р. експорт збільшився на 42,7%, імпорт зменшився на 8,6%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 80,7 млн.дол. США (у січні–вересні 2016р. від'ємне – 74,6 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами 123 країн світу (з них 28 країн ЄС).

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 137,2 млн.дол. США, або 33,1% від загального обсягу експорту товарів (у січні–вересні 2016р. – 85,9 млн.дол. США, або 29,6%), та збільшився проти січня–вересня 2016р. в 1,6 раза.

Серед країн ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Нідерландів, Румунії, Італії, Польщі, Іспанії, Литви, Німеччини.

Серед інших країн найбільше експортувалися товари до Російської Федерації, Туреччини, Білорусі, Єгипту, Грузії, Молдови, Республіки, Азербайджану, Казахстану, Індії, Ізраїлю.

Порівняно із січнем–вереснем 2016р. суттєво зросли поставки товарів до Ізраїлю. Збільшився експорт товарів до Нідерландів (у 2,8 раза), Іспанії (у 2,5 раза), Індії (у 2,4 раза), Литви (у 2,1 раза), Італії (у 2 рази), Німеччини та Російської Федерації (в 1,6 раза до кожної), Білорусі (на 37,2%), Туреччини (на 33%), Єгипту (на 29,8%), Польщі (на 23%), Казахстану (на 18,7%), Румунії (на 5,3%), Азербайджану (на 0,2%); зменшився – до Молдови, Республіки (на 9,2%), Грузії (на 1,1%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–вереснем 2016р. збільшилася частка зернових культур, насіння і плодів олійних рослин, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, недорогоцінних металів, олій рослинних. Натомість зменшилася частка деревини й виробів із неї, паперу та картону, готових харчових продуктів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, взуття, молока та молочних продуктів.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 128,9 млн.дол. США, або 38,6% загального обсягу (у січні–вересні 2016р. – 144,3 млн.дол., або 39,6%), та зменшився проти січня–вересня 2016р. на 10,7%.

Найвагоміші імпорتنі поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися з Німеччини, Італії, Польщі, Нідерландів, Великої Британії, Литви, Австрії.

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі надходження були з Білорусі, Російської Федерації, Китаю, Бразилії, США, Індії.

Порівняно із січнем–вереснем 2016р. збільшився імпорт товарів із Литви (у 2,7 раза), США (в 1,6 раза), Китаю (на 25,1%), Російської Федерації (на 14,8%), Нідерландів (на 8,5%), Австрії (на 5,5%), Білорусі (на 0,7%), Польщі (на 0,4%); зменшився – з Бразилії (на 41,7%), Великої Британії (на 38,5%), Індії (на 19,9%), Німеччини (на 19,7%), Італії (на 18,6%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка недорогоцінних металів та виробів із них, зернових культур, мінеральних продуктів, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, текстильних матеріалів та текстильних виробів, паперу та картону, засобів наземного транспорту, крім залізничного, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них. Зменшилася частка готових харчових продуктів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання.

Обсяги експорту та імпорту **послуг** у січні–вересні 2017р. становили, відповідно, 18,9 млн.дол. США та 4 млн.дол. США. Проти січня–вересня 2016р. експорт збільшився на 26,7%, імпорт зменшився на 47,4%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі послугами склало 14,9 млн.дол. США (у січні–вересні 2016р. також позитивне – 7,2 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції послугами підприємства та організації області здійснювали з партнерами 74 країн світу (з них 27 країн ЄС).

Експорт послуг країнам Європейського Союзу становив 13 млн.дол. США та збільшився проти січня–вересня 2016р. на 22%.

Найбільші обсяги експорту послуг серед країн ЄС надавалися Румунії, Німеччині, Нідерландам, Італії, Литві, Франції, Польщі, Естонії та Латвії.

Серед інших країн світу найбільше послуг надано Білорусі, Канаді, США, Російській Федерації.

Імпорт послуг із країн Європейського Союзу становив 2,6 млн.дол. США та зменшився проти січня–вересня 2016р. на 38,2%.

Найбільші обсяги імпорту серед країн ЄС були одержані від Німеччини, Польщі, Великої Британії, Румунії, Литви та Нідерландів; серед інших країн світу – з Російської Федерації, Білорусі, Індії.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–жовтні 2017р. становив 12465,2 млн.грн. Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі порівняно із січнем–жовтнем 2016р. склав 102,2%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, з початку року становив 8052,5 млн.грн, у жовтні 2017р. – 879,6 млн.грн. Індекс фізичного обсягу роздрібного товарообороту порівняно з відповідним періодом 2016р. склав 101,1%.

ТРАНСПОРТ

У січні–жовтні 2017р. вантажооборот підприємств автомобільного транспорту становив 694,7 млн.ткм, або 117,8% від обсягу січня–жовтня 2016р. Підприємствами автомобільного транспорту **перевезено** 1131,8 тис.т **вантажів**, що становить 95,7% від обсягу січня–жовтня 2016р.

У січні–жовтні 2017р. усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 651,8 млн.пас.км, послугами **пасажирського транспорту** скористалися 76 млн. пасажирів, що становить, відповідно, 99,3% та 108,4% від обсягу січня–жовтня 2016р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 37,5 млн. пасажирів, що становить 95,7% рівня січня–жовтня 2016р. Перевезення пасажирів автотранспортом фізичних осіб-підприємців зменшилися на 13,5%.

Міським електротранспортом перевезено 38,5 млн. пасажирів, що на 24,6% більше, ніж у січні–жовтні 2016р.

Послугами річкового транспорту з початку року скористалися 17 тис. пасажирів, що на 14,6% менше, ніж у січні–жовтні 2016р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області